

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ

Кафедра конституційного, адміністративного та фінансового права

Освітньо-професійна програма «Бакалавр соціального забезпечення»
Спеціальність 232 Соціальне забезпечення
галузі знань 23 Соціальна робота

Назва навчальної дисципліни	ОСНОВИ ТЕОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА
Викладач	<u>Лекції, консультації:</u> <i>Гаврік Роман Олександрович</i> , доцент кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, кандидат юридичних наук, доцент <u>Семінарські заняття, консультації:</u> <i>Гаврік Роман Олександрович</i> , доцент кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, кандидат юридичних наук, доцент
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Електронна адреса: roman_gavrik@univer.km.ua Roman.Gavrik@huup.km.ua Профілі в наукових базах даних: ORCID: https://orcid.org/0000-0003-1557-0594 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=UAfGTMUAAAAJ&hl=uk ResearcherID: https://publons.com/researcher/1865782/roman-havrik/ Тел.: +38 (068)-016-44-76 (робочі дні з 09.00 до 17.00)
Інформаційні ресурси	Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: згідно затвердженого розкладу (навчальний корпус №4, вул. Проскурівська, 57). Онлайн консультації: за попередньою домовленістю по мобільному телефону +38 (068)-016-44-76 у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до заліку: напередодні заліку згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Цілі та особливості навчальної дисципліни	Основи теорії держави і права є дисципліною обов'язкової складової навчального плану, циклу дисциплін, які формують професійні компетентності. Студенти отримують теоретичні знання щодо суті права та держави, складових державного апарату, а також практичні навички щодо реалізації норм права, в тому числі їх застосування. Метою викладання навчальної дисципліни «Основи теорії держави і права» є засвоєння комплексу загальних базових знань про державно-правові явища, державно-правову організацію суспільства; отримання уявлень про основні категорії, що відображають особливі властивості держави і права; з'ясування
---	---

	<p>закономірностей становлення та розвитку загальнотеоретичної юридичної науки та значення загальнотеоретичних знань для наступної практичної діяльності.</p> <p>В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:</p> <p><u>знати</u>: систему загальнотеоретичних, державно-правових явищ, практику їх виникнення, та розвитку в Україні; предмет, метод і функції теорії держави і права, як науки та навчальної дисципліни; поняття, сутність, походження держави, політичної влади; політичну систему суспільства, функції держави; основні сучасні концепції держави і права; поняття, сутність та походження права, норми права; систему права і систему законодавства, реалізацію норм права; поняття, сутність правовідносин, правової поведінки, правопорушення і юридичної відповідальності; поняття, сутність, основні ознаки законності, правопорядку і державної дисципліни.</p> <p><u>вміти</u>: використовувати загальнотеоретичні поняття та категорії при вивченні галузевих навчальних дисциплін, для аналізу складних правових проблем, оперувати основними категоріями в практичній діяльності; давати правову оцінку діям та обставинам, відносинам що відбуваються в сфері соціального забезпечення; тлумачити зміст норми права, використовуючи базові поняття теорії держави і права; обґрунтовувати вибір правових норм до відповідних правовідносин працювати з першоджерелами та навчальною літературою; застосовувати юридичну термінологію та інструментарій; орієнтуватись у реаліях сучасного політико-правового устрою держави; застосовувати знання в практичній діяльності.</p>
<p>Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни</p>	<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 08. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p><u>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності :</u></p> <p>СК 01. Здатність аналізувати суспільні процеси пов'язані з соціальним розвитком Української держави, розуміти природу, динаміку, принципи організації системи соціального забезпечення, форми та способи взаємодії уповноважених органів та закладів.</p> <p>СК 02. Здатність розуміти нормативно-правову базу стосовно сфери соціального забезпечення.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p><u>Студент повинен продемонструвати такі результати навчання:</u></p> <p>ПР 08. Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення.</p> <p>ПР 16. Застосовувати нормативно-правову базу в захисті соціальних груп населення, демонструвати практичні навички застосування норм права щодо відносин, котрі виникають при наданні окремих видів соціального забезпечення.</p>

<p>Місце дисципліни в логічній схемі (Передреквізити і постреквізити навчальної дисципліни)</p>	<p>Курс навчання – 1-й, семестр – 2-й. Тип дисципліни – обов’язкова . Місце дисципліни в логічній схемі: 1) супутні дисципліни – ОП.232.Б.3. Система соціального забезпечення. В.232.Б.2.2. Соціальне законодавство.. 2) наступні дисципліни – ОП.232.Б.5. Право соціального забезпечення. ОП.232.Б.7. Соціальне страхування. ОП.232.Б.8. Трудове право. ОП.232.Б.13. Соціальні допомоги. ОП.232.Б.15. Пенсійне забезпечення. ОП.232.Б.23. Міжнародні та європейські соціальні стандарти. ОП.232.Б.18. Управління у сфері соціального забезпечення. ОП.232.Б.19. Недержавне соціальне забезпечення. ОП.232.Б.22. Соціальна робота в територіальній громаді. ОП.232.Б.25. Судовий захист права на соціальне забезпечення. В.232.Б.3.1. Конституційні гарантії права на соціальний захист. В.232.Б.3.2. Соціальні права людини. В.232.Б.6.2. Адміністративні послуги. В.232.Б.4.3. Опіка і піклування. В.232.Б.6.6. Сімейне право. В.232.Б.6.1. Договірна робота у сфері соціального забезпечення. В.232.Б.5.7. Публічна служба.</p>											
<p>Обсяг навчальної дисципліни</p>	<p>кредитів ЄКТС 4/120 годин, у тому числі, самостійної роботи - 72 години, лекційних - 26 годин, семінарських - 22 години.</p>											
<p>Форма навчання</p>	<p>Денна</p>											
<p>Мова викладання</p>	<p>Українська</p>											
<p>Формат вивчення навчальної дисципліни</p>	<p>Лекції, семінарські заняття, виконання самостійної роботи, консультації, залік тощо. Для осіб із особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.</p>											
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Мультимедійний проектор, комп’ютер.</p>											
<p>Зміст навчальної дисципліни та організація поточного та підсумкового контролю</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="430 1637 620 1727">Години (лек. / сем. / СРС)</th> <th data-bbox="628 1637 914 1727">Тема</th> <th data-bbox="914 1637 1256 1727">Методи навчання та форми поточного контролю</th> <th data-bbox="1256 1637 1503 1727">Максимальна кількість балів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="430 1727 620 2033">2/2/6</td> <td data-bbox="628 1727 914 2033">Предмет теорії держави і права. Поняття та сутність держави. Причини виникнення держави</td> <td data-bbox="914 1727 1256 2033">Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань.</td> <td data-bbox="1256 1727 1503 2033">Лекція 1– 0,76 Семінарське заняття 1– 3,6 СРС – 1,66</td> </tr> </tbody> </table>	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів	2/2/6	Предмет теорії держави і права. Поняття та сутність держави. Причини виникнення держави	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань.	Лекція 1– 0,76 Семінарське заняття 1– 3,6 СРС – 1,66			
Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів									
2/2/6	Предмет теорії держави і права. Поняття та сутність держави. Причини виникнення держави	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань.	Лекція 1– 0,76 Семінарське заняття 1– 3,6 СРС – 1,66									

			Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	
2/2/7	Типи і форми держави. Правова держава та її основні характеристики		Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	Лекція 2– 0,76 Семінарське заняття 2– 3,6 СРС – 1,94
2/1/4	Механізм держави		Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	Лекція 3– 0,76 Семінарське заняття 3– 1,8 СРС – 1,11
2/1/4	Функції держави		Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	Лекція 4– 0,76 Семінарське заняття 3– 1,8 СРС – 1,11
2/2/8	Поняття і сутність права. Принципи і функції права		Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з	Лекція 5 – 0,76 Семінарське заняття 4– 3,6 СРС – 2,22

		оформленням есе, реферату, повідомлення	
2/2/8	Право в системі соціальних норм. Норми права та їх структура	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	Лекція 6 – 0,76 Семінарське заняття 5– 3,6 СРС – 2,22
2/2/8	Нормативно-правові акти та їх систематизація. Система права і система законодавства	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	Лекція 7– 0,76 Семінарське заняття 6 – 3,6 СРС – 2,22
2/2/7	Тлумачення норм права та їх реалізація	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	Лекція 8 – 0,76 Семінарське заняття 7 – 3,6 СРС – 1,94
2/2/4	Правові відносини (правовідносини). Механізм і ефективність правового регулювання суспільних відносин	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	Лекція 9 – 0,76 Семінарське заняття 8 – 3,6 СРС – 1,1

	2/2/8	Правова поведінка. Правопорядок і правопорушення	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	Лекція 10 – 0,76 Семінарське заняття 9 – 3,6 СРС – 2,22
	4/2/4	Юридична відповідальність	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	Лекція 11 – 0,76 Лекція 12 – 0,76 Семінарське заняття 10 – 3,6 СРС – 1,1
	2/2/4	Законність як стан суспільного життя у правовій державі	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням есе, реферату, повідомлення	Лекція 13 – 0,76 Семінарське заняття 11 – 3,6 СРС – 1,1
<p>Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни Основи теорії держави і права та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php)</p> <p>Екзамен усний. Усна форма – структура екзаменаційного білету включає 3 питання.</p>				
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бурдін М. Ю., Логвиненко І. А., Лазарев В. В. Теорія держави та права у визначеннях та схемах : довідник. Харків : ХНУВС, 2021. 108 с. 2. Загальна теорія права : підруч. [М. І. Козюбра, С. П. Погребняк, О. В. Цельєв та ін.]; за заг. ред. М. І. Козюбри. К. : Ваіте, 2015. 392 с. 3. Кравчук В. М. Основи держави і права: навч. посіб. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 192 с. 4. Кравчук М. В. Теорія держави і права (опорні конспекти): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Тернопіль: Економічна думка, 2016. 574 с. 5. Любченко М. І. Юридична термінологія: поняття, особливості, види: 			

	<p>моногр. Харків: Права людини, 2015. 277 с.</p> <p>6. Макушев П. В., Хрідочкін А. В. Теорія правозастосування: навч. посіб. Дніпро: Гельветика, 2018. 360 с.</p> <p>7. Попович В.М. Теорія держави і права: концепція, праксеологія та методологія розвитку: монографія. К.: Юрінком Інтер, 2015. 384 с.</p> <p>8. Проблеми теорії держави і права (опорні конспекти) : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. 3-тє вид., змін. й допов. М. В. Кравчук (авт.-упоряд.). Тернопіль : Екон. думка, 2016. 420 с.</p> <p>9. Рудик П. А. Теорія держави : основні теорії, концепції, підходи до вивчення : навч. посіб. К. : Алерта, 2015. 288 с.</p> <p>10. Теорія держави і права : підруч. / [Ю. А. Ведерніков, І. А. Сердюк, О. М. Куракін та ін.] ; кер. авт. кол. канд. юрид. наук, проф. Ю. А. Ведерніков. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2015. 468 с.</p> <p>11. Теорія держави і права : підручник / [О. М. Бандурка, О. М. Головка, О. С. Передерій та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 416 с.</p> <p>12. Теорія держави та права : навч. посіб. / [С. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.] ; за заг. ред. С. Д. Гусарєва, О. Д. Тихомирова. К. : НАВС, Освіта України, 2017. 320 с.</p> <p>13. Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права: навч. посібник. Львів:</p>
<p>Політика щодо дедлайнів та здобуття балів за пропущені заняття</p>	<p>Здобуття балів за пропущені лекції та семінарські заняття відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП імені Леоніда Юзькова, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17, зі змінами, внесеними у 2020 році. (https://univer.km.ua/sites/default/files/Норматдок%20Освіт%20процес/Polozhenya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protseesu_2020_0.pdf)</p> <p>Студент відпрацьовує пропущені семінарські заняття згідно з графіком консультацій в усній формі.</p> <p>Зважаючи на епідеміологічну ситуацію завдання для відпрацювання пропущених лекційних та/або семінарських занять можуть включати виконання есе, презентацій, заповнення таблиць, пошуку та опрацювання нормативно-правових актів з відповідної тематики, та можуть надсилатись на пошту викладача.</p>
<p>Критерії оцінювання</p>	<p>1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП імені Леоніда Юзькова, затверджене рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введене в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (https://univer.km.ua/sites/default/files/Норматдок%20Освіт%20процес/Polozhenya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protseesu_2020_0.pdf).</p> <p>2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, затв. наказом від 19.02.2019 р. №74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf).</p>
<p>Можливість визнання результатів неформальної освіти</p>	<p>Здобувачу вищої освіти визнаються результати участі у онлайн-тренінгах за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною, у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу (за умови наявності сертифікату). Кількість зарахованих балів залежить від тематики онлайн курсу.</p> <p>Здобувачу вищої освіти за участь у конференції за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною зараховується 10 балів за самостійну роботу.</p>

Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету https://univer.km.ua/pro-universitytet/akademichna-dobrochesnist
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (https://univer.km.ua/sites/default/files/Вакант%20пос/Акад%20доброч/Етичний_kodeks.pdf)
Політика щодо інших питань	<p>Вимоги викладача:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обов'язкове відвідування навчальних занять; - активність студента під час семінарських занять; - своєчасне виконання завдань самостійної роботи; - відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях. <p>Не допустимо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пропуск занять без поважних причин; - запізнення на заняття; - користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів); - списування та плагіат. <p>Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Основи правознавства», є сумою балів за лекції, семінарські заняття та самостійну роботу плюс бали, отримані під час екзамену.</p>
Зворотній зв'язок	<p>1) Під час аудиторних занять, консультацій.</p> <p>2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань студентів, що проводяться в університеті.</p>

Розробник:

доцент кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права,
кандидат юридичних наук, доцент
_____ Р. О. Гаврік

Затверджено на засіданні кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права
«__» серпня 2022 року, протокол № ____.

Завідувач кафедри _____ О. О. Буханевич

Погоджено

В. о. декана юридичного факультету _____ В. М. Захарчук

«__» серпня 2022 року

Обліковий обсяг – 0,42 ум.др.арк.